

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marțea, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strălănătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 43.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru
fie-care publicare.

Atențiune!

Timpul reclamarilor electorale au sosit! Atragem atențiunea celor ce se cuvine, să fie cu băgare de seamă, ca nici un îndreptățit de a fi alegător, să nu rămână neîntrodus în listele electorale.

La lucru!

Nu mai de mult decât în Nrul nostru 60 și ceva mai înainte, în Nr. 47 și în alți numeri, am aflat cu cale a pune accentul pe aceea, de ce trebuie mai în grabă să ne interesăm. Astăzi revenim și credem că revenirea nu e de prisos.

Două lucruri ne întesesc acum mai curând. Unul este interesarea de alegătorii îndreptățiti, pentru ca să nu rămână nici unul dintre cei ce au dreptul de a fi alegători afară din liste. Timpul de reclamațiune este aci. Acei, ce se simt în drept de a fi între alegători, să, caute, dacă sînt induși în listele alegătorilor și dacă nu sînt, să reclameze până este timpul, pentru ca să fie înscrși în listele electorale.

Ba știind că de nefavorabilă este legea electorală pentru transilvăneni, că ce majoritatea sînt românii și puțini din aceștia se bucură de privilegiile, ce s'au heredit din timpul feudalismului pentru puținii maghiari și maghiaro-secui, în multe locuri bine ar fi, dacă acei ce se interesează de alegători, ar mai fi și cu băgare de seamă, să nu se furișeze între alegători de acei, ce nu mai sînt îndreptățiti de a fi alegători.

Spre toate sfârșiturile acestea, ar fi bine, dacă s'ar lua măsuri din partea bărbaților mai cu experiență în afaceri electorale, ca în toate comunele unul sau doi, unde se va cere și trei și mai mulți, se ia asupra-și sarcina de a se interesa de acei, câți au dreptul de a fi alegători, de acei ce sînt petrecuți în liste și de a se petrece în liste acei, ce lipsesc pe nedreptate dintre alegători, și așa mai departe.

Va costa oare-care osteneală, dară osteneala este neapărat de lipsă, și pentru ca să nu ni se mai poată țice, că sîntem nemernici și că nu avem simț pentru viața constituțională.

Escusa cu asupririle aici nu încapă. Căci tocmai asupririle trebuie să ne împintene la activitatea, prin care să validăm drepturile noastre și să nu lăsăm pe alții, să și bată joc de ele.

Nici escusa, că n'am avè lipsă de constatarea numărului alegătorilor din parte-ne nu are loc nici într-o formă. Noi trebuie să fim gata de a alege,

apoi dacă vom alege sau nu vom alege este altă întrebare, care vom discuta-o și vom hotări-o la timpul său. Cine cugetă altfel și învață altfel, adică, să nu ne interesăm de alegători, nu este amicul, ci inimicul românilor — fie din ignoranță, fie din reînță.

Al doilea, din lucrurile, care ne întesesc, este alegerile în municipii. Aci la locul întâiu să ne îndreptăm atențiunea asupra acelor, ce trebuie aleși în reprezentanțe.

Nu scim, cum sînt de cu rîvnă reprezentanții români din toate comitatele. Scim însă, că în unele românii până acum au dovedit inte es puțin față cu alegerile în reprezentanțe, asemenea și aleșii nu preste tot locul s'au distins cu prea multă rîvnă pentru afacerile din comitate, cu toate că mulțime de interese romănesci se învîrt, se desbat și se hotărăsc în reprezentanțele comitatense, interese, care privesc de-a dreptul poporul, basa naționalității.

Deci, acum când sîntem la trecerea dintr'un period într'altul și când se primenesc reprezentanțele și prin ele apoi funcționarii comitatelor, să căutăm ca în reprezentanțe să alegem oameni, despre care avem convingere, că se interesează de afacerile, care ocură în viața municipală, și despre care avem convingerea, că vor face tot ce e posibil, ca între funcționarii comitatensi să fie numai oameni, cari pe lângă calificațiune să aibă și inimă pentru binele poporațiunii, care îi alege, ear nu căciulitori sau chiar instrumente oarbe de ale guvernanților.

Objecțiunea, ce ni s'ar face, că asupritorii noștri se folosesc de modalități și mijloace nepermise spre a obține victoria și în privința reprezentanților și în cea a funcționarilor aleși apoi de reprezentanță, o luăm spre știință, dar nu o admitem ca escusă și pretecest spre a nu face nimica. Tocmai pentru că scim că avem de a face cu contrari și încă cu contrari îndrăzneți, cari nu cruță de multe ori nici lege, nici dreptate, numai ca să isbutească, sîntem datori să ne duplicăm puterile și folosindu-ne de mijloacele legilor să paralisăm ilegalitățile contrariilor noștri.

Dela lupta în chipul indicat să nu ne rețină nici împregiurarea, că guvernul de multe ori aprobă, dacă nu pune chiar la cale meșteșugurile contrariilor noștri. Atunci, cel puțin, cu un cuvînt mai mult avem dreptul de a arăta publicului, că nu sîntem decât nisece victime a le asuprirei și e știut, ca țipetele de soiul acesta, fiind drepte nu sînt ignorate de toată lumea.

Din vreme dară să se statorească listele reprezentanților, cari au să fie aleși în reprezentanțe și a le candidaților pentru funcționari.

La lucru dar. Să nu fugim de muncă dreaptă în năduful țilei, căci ea măcar că provoacă asudori, dar dă tărie și vigoare, până când umbra nepăsării este plină de friguri veninoase, care treptat, dar sigur promovează semînța morții.

Revista politică.

Sibiu, în 1 Iunie

Vechia residență imperială dela Dunăre, scrie o toaie vieneză, este pusă în paralelă cu capitala provincială a Galiției. Lupta dintre Viena și Lemberg în privința decentralisării drumurilor de fer, țice o foaie polonă, trebuie terminată și Cechii aleargă într'ajutorul soților lor poloni.

Între astfel de împregiurări nu e mirare, dacă din partea nemțească, pe ici colea, se vede și nițică râncoare și câte odată chiar simptome de frondări. Un astfel de simptom este de bună samă banchetul dat pentru deputatul Schönerer în Viena. La banchetul acesta s'au purtat multe toaste, dintre care cel mai memorabil și cel din urmă a fost al deputatului cavaler Schönerer pentru Bismarck, „autorul mișcării naționale și al reformei.”

Cu toate diferențele dintre nemți și slavi cultul lui Bismarck în monarhia habsburgică este de tot curios, mai cu seamă în același timp, când maghiarii peregrinează la francezii aspiranți la alianța cu Rusia și polonii dimpreună cu ultramontanii ceilalți fac toate, ca să împingă monarhia în luptă cu Rusia „schismatică” (care nu încetează de a cocheta cu Berlinul) și de a papistifica peninsula balcanică pentru a reduce influența rusească.

După una și altă, Turcia nu avea de ajuns cu cestiunea armeană, acum îi veni și alta în spinare. Mai multe triburi, al căror teritoriu trebuia strâmtorat spre a fi cedat Muntenegrului în conformitate cu convențiunea încheiată deja între Poartă și guvernul principelui Nikita, s'au revoltat și se opun esecutării acestei convențiuni. Luptele au început deja între aceste triburi și trupele turcești, și, după cum ne spun depeșele din diverse țiare, au fost sângeroase. De fapt Turcia n'avea trebuințe și de aceste lupte interne, care nu pot avè alt rezultat, decât acela de a o slabi și mai mult, lucru care nu va fi nici de cum nici chiar în avantajul triburilor resculate.

Un însemnat bărbat de Stat rus, care prin două scrisori adresate „Corespondenței politice,” se ocupă cu cestiunea reformelor în Rusia, se silesc a dovedi, că poporul rus nu este încă destul de copt

FOIȚA.

Cristian Waldo

sau

CĂILE NOROCULUI.

Roman de George Sand.

(Tradus de E. B.)
(Urmare).

„Cu ce drept m'ași fi adencit acolo în regrete sterile? Silvio nu mi-a lăsat vila, ca să mă înavuțesc în Ienevie. El ar fi trebuit să mă binecuvinteze din fundul mormântului său, pentru că am vëndut și am cheltuit tot pentru a îndulei ultimele țile a vèduvei sale; dară jertfa aceasta făcută, eu ași fi trebuit să lucrez cu atâta mai mult, și să nu cred, că o mică dovadă de devotament casnic mi a dat dreptul, a mă îmbuiba la masa acelor, cari n'au nimic de făcut.

„Am găsit pe Guido Massarelli, care venise să mă întimpine, pe țermul lacului. El era îngrigit de mine. Eu i-am împărțit simțimintele mele, și el părea foarte atins de emoțiunea mea. Ședînd pe o luntre, legată de țerm, eu am vorbit de simțiminte de morală, de filosofie, de metafizică, de astronomie și de poesie până în țorile dimineții. Guido avea o inteligență foarte nobilă. Vai! Anomalia aceasta

bizară se găsește în caractere lașe, spre a te face să te îdoești de logică și de Dumnezeu!

„În ziua următoare, noi eram pe drum, și cu vr'o câteva țile în urmă am strins lumea în piața Vechiului-Palat în Florența. Recetele noastre au fost bune. Puteam călători în trăsură până în Genua. Dară noi totuși am mers cu plăcere pe jos; numai bagagiul nostru, înmulțindu-se mereu cu figurine și cu decorații nouă devenise prea greu a-l purta în spate.

„În Genua succes nou și recete extraordinare. Noi ne făcusem așa de plăcuți, de nu puteam mulțami cererile particulare. La început noi întrețineam poporul în piața publică; însă, oprindu-se și trecători din lumea mai înaltă, înaintea baracei, noi n'am putut rezista cochetăriei, de a arăta dialogul nostru la înălțimea unui public mai ales.

„Lumea a observat aceasta, și se ocupa de noi. Între ascultătorii aceștia din întemplare, era un marquis Spinola, care ne-a chemat la sine, pentru a întrețină copii săi. Noi ne-am dus la densusul mascați, făcînd din incognitul nostru, o condiție expresă. Teatrul, construit într'o grădină, avuse drept public societatea cea mai strălucită din cetate.

„În țilele următoare nu sciam, de cine să ascultăm. Toată lumea voia să ne aibă și Guido făcu condiții foarte esagerate, dară nediscutate de nimeni. Misterul, cu care ne încungiuram, grija ce o

avurăm, a nu lăpăda mascele, decât în baracă, numele fantastice, ce ni le atribuim, făcură foarte mult la renumele nostru. Toată lumea ușor găcea, că noi suntem de familie bună; însă, pe când unii credeau, că noi am ajuns la sapă de lemn, în urma niscăror blăstămații juvenile, țineau alții, că noi esercităm profesiunea aceasta chiar din plăcerea noastră și în urma unui rămășag. Lumea merse chiar până a recunoasce în noi, doi juni dela cetate, cari au și îndrăsnit a ne copia, cum aușisem mai târziu,

„Nizza, Toulon, Marsilia, n'au fost, decât un lanț de triumfuri. Călătorind încet, renumele nostru ne mergea înainte și prin cărciumele, unde ne opream, aușam că a și fost lume, care a întrebat de noi, și ne-a cerut reprezentații.

„După Marsilia, succesele noastre se tot micșorară până la Paris. Eu știam binișor franțuzește și în fie care țile mă eliberam de accentul italian, care, la început nu-mi permitea a varia îndestul limbajul persoanelor mele; însă accentul lui Guido, cu mult mai pronunțat decât al meu, făcea progrese inverse, și dialogul nostru deveni inegal. Eu nici habar n'aveam din pricina aceasta. Noi aveam să ne lăsăm de profesiunea de poznași și eu mă linguseam a avè cu ce aștepta o stare a lucrurilor mai serioasă.

(Va urma.)

pentru parlamentarismul apusean. Introducerea lui în Rusia actuală ar fi o mare și grea calamitate nu numai pentru acest imperiu, ci și pentru întreaga Europă. Țarismul nu și a împlinit încă în Rusia toată misiunea sa, nu și a terminat încă cursul. Este probabil, că Țarul într-o zi cu ajutorul unui mare bărbat de Stat, va da satisfacțiunea cuvenită aspirațiilor poporului său; este mai mult ca sigur însă că această inovațiune nu va fi o copie după constituțiunea franceză, engleză sau germană, nici nu va fi vre-una ca aceea, precum o voesc nerăbdătorii din Rusia sau revoluționarii. Rolul acestor din urmă se va termina în curând, căci ei au ajuns deja la capăt cu talentul și ideile lor. Cestiunea constituțională este în Rusia, dice priceputul bărbat de Stat, în strinsă legătură cu cestiunea socială, și ea nu poate fi prin urmare rezolvată acum. —

„Neue freie Presse“ anunță, că partida rusă pentru reforme, așa numită societatea agrară, a răspândit în Rusia o broșură în mii de exemplare, care conțin următoarea programă:

Prin libertate politică, societatea înțelege administrațiune independentă, care

1. pretinde recunoașterea și garantarea întregului șir de drepturi ale persoanelor omenești și cetățenești pentru fie-care membru din Stat și

2. egalizarea sarcinilor serviciului social, care este întemeiată pe independența internă și pe activitatea reciprocă a grupelor, care se vor administra de sinele.

Dintr'o scrisoare a autorului pseudonim Stepniak al cărții „Rossia Sotterranea“, scrisoarea adresată ziarului „Pall Mall Gazette“ de către fostul profesor din Kiew d. Dragomanow, reese, că șefii nihilistilor n'au premeditat o turburare a încoronării. Stepniak, care nu este altul de cât Dragomanow, afirmă că partida și-a schimbat cu totul planul; ea nu se mai gândește a înlătura pe împărat prin violență. El așteaptă acum, să-i vină vremea; guvernul lui Alecsandru III n'a contribuit la alt-ceva, decât a mări nemulțămirea generală prin crearea actualei stări de lucruri. Terorismul dela 1871 până la 1881 a fost luptă de om contra om între partida revoluționară și guvern, care a fost atacat mai întâiu în persoanele dela putere și apoi chiar în aceea a împăratului. Nu se spera nici decum în resturnarea guvernului prin asemenea mijloace; dar îl îngrigea, îl străgănea și îl silea să-și țină toate forțele sale astfel de încordate, în cât îi făcea nesce pagube colosale. Dar de atunci timpurile s'au schimbat și capii nihilistilor de asemenea. În locul politiceii de groază a venit aceea a loviturii de Stat. Se va face încercarea de-a provoca revoluțiuni: trebuie să se facă un apel la popor spre a otări asupra soartei sale. În urma acestor declarațiuni ale lui Stepniak, apoi pare întemeiată presupunerea ivită de mai multe ori, că revoluțiunile din Sudul Rusiei contra evreilor au fost opera nihilistilor. Acolo unde ațitările contra evreilor nu reușiră, se încercă revoltarea țeranilor contra proprietarilor; imprăștiarea de manifeste imperiale periculoase a fost considerat ca un mijloc foarte nimerit.

Desbaterea asupra proiectului de lege pentru scoalele secundare în casa mag-naților.

Ședința din 4 Maiu, 1883.

(Urmare.)

Notariul Zichy F. Lajos, conte, cetesce §. 33.

Miron Romanul, arhiepiscop și metropolit: Eu cred, că denumirea profesorilor, respective a directorului, pe viață este afacerea confesiunii respective și nu ved cauza, pentru ce se dispună cu privire la aceasta ministrul.

Din această privire propun. a) Prima jumătate din alinea primă să se modifice astfel: *la institutule de sub conducerea ministrului de culte și instrucțiune publică profesorii și directorii etc.* Mai departe b) „Alinea a doua să se omită“ căci nu cuprinde în sine alt-ceva, decât se repetează cele din §. 28.

Trefort Ágoston: ministru de culte și instrucțiune publică: Dispozițiile privitoare la ordinile monachale sunt a se susține spre liniscirea lor. (A szerzetes rendekre vonatkozó intézkedések fentartása szükséges az illetők megnyugtatólására?) Dispoziția ca directorii să fie denumiți pe viață, e de lipsă, căci altcum oameni calificați nu s'ar dedica acestei cariere. (Aprobări.)

Presidentul: Nefiind propunerea spriginită, rămâne textul.

Notariul Zichy F. Lajos, conte: cetesce §§ 34 și 35, cari se primesc fără modificări.

Se cetesce §. 36.

Ipolyi Arnold: Domnule President, Ilustri mag-nați! Îndrănesc a face la acest §. o mică modificare

La punctul 2, unde se înșiră casurile, pentru care este a se pune un profesor sub cercetare disciplinară, așa propune că după prima condiție; „dacă are viață scandaloasă“ să se intercaleze următoarele: „în propunerea sa predică învățături anti-confesionale“ etc. Aceasta o motivez cu următoarele: Nici amintire n'ăși fi făcut despre aceasta, dacă s'ar fi primit la §. 1 baza religioasă morală, căci atunci nu mai încăpea îndoială, că profesorul are chemarea, ba chiar datorința de a propune în sensul acesta. De oare ce însă nu s'a primit, și nu mai ocură în întreg proiectul, e de lipsă să fie amintită aici. Nu voi merge pe terenul practicei, nu produc exemple, — „exempla sunt odiosa“, nu mă voi exprima despre nime în mod vătămătoriu, cred că nu o va face nime, vă rog totuși să primiți modificarea. În comisiune, când mi s'a respins această propunere, s'a făcut provocare la legea penală, care pedepsește astfel de lucruri, eu însă cred că ar fi prea grav pentru un profesor, dacă s'ar aplica asupra lui legea penală, căci acolo e vorba de delict și transgresiuni, precând aici e vorba numai de cercetare disciplinară. Mă rog să considerați, că aici pot să provină lucruri, — modul propunerii, cari pot strica mintea și chipul de cugetare al elevului. Putem deci pretinde ca profesorul să se pună sub cercetare și să i se dea reprobă. Aceasta este scopul propunerii mele.

Nu mă voi dimitte la specialități, ar fi lucru prea ostentiv. Cred, că mi veți considera propunerea. (Aprobări în giurul oratorului.)

Presidentul: Propunerea Escelenției Sale domnului episcop dela Besztercebánya este că în punctul 2. după cuvintele: „dacă are viață scandaloasă,“ să se intercaleze următoarele: în propunerea sa predică învățături anticonfesionale.“

Zichy Nándor, conte: Spriginesc propunerea Escelenției Sale. Dela motivare abstrag, căci ea se motivează de sine.

Trefort Ágoston, ministru de culte și instrucțiune: Mă provoc la cele ce am dis la §. 1., că adevă nu este permis a se propune învățături anticonfesionale, nu este însă permis nici a presupune această posibilitate. Însă, după-cum a amintit și domnul ministru president, care acum nu e present, aceasta este un concept relativ, vag, prin exprimarea căruia s'ar introduce un sistem incuistoric. Vă asiguriez însă, dacă va afla ministrul la vreun institut de sub jurisdicțiunea sa că se propun astfel de lucruri, va introduce contra profesorului respectiv cercetare disciplinară.

Ipolyi Arnold; Însă nu stă în lege.

Trefort Ágoston, ministru de culte și instrucțiune: Îndată ce se dice: „dacă are viață scandaloasă,“ sau comite asemenea transgresiuni, aceasta urmează „ex capite.“ Nu este permis nici să presupunem că învățământul nu se face pe base morale. Eu nu pot presupune despre un profesor, că el ar agita contra vre-unei confesiuni. Dintr'altel asiguriez pe Escelenția Sa, că asemenea lucruri nu se vor suferi.

Presidentul: Fînd propunerea spriginită o pun la votare. Cei ce o primesc să binevoească a se scula (Se întemplă.) Precum se vede majoritatea nu o primesce.

Cziraky Iános, conte: Mă rog a se face contra-reprobă.

Presidentul. În cazul acesta mă rog să stați sculați, căci se vor număra voturile. (Se întemplă) Mă rog acum să binevoească a se scula, cari nu primesc propunerea. (Se întemplă și notarii numără voturile). Majoritatea nu primesce propunerea; rămâne textul original.

Notariul Zichy F. Lajos, conte, cetesce § 37.

Miron Romanul: Eu cred, că acest § nu se referesce la scoalele confesionale. Dacă e așa, atunci n'am nici o observare cu privire la stilisare, căci ea este numai continuarea §-ului premergătoriu, și propriu luat nici nu este § de sine stătătoriu. De oare-ce însă aici ocură ca § separat ușor se poate întempla, ca să fie interpretat ca și când s'ar referi și la scoalele confesionale. Îndrănesc așadar a propune la § următoarea modificare: La prima alinea să se primească ca introducere: „Cu privire la profesorii amintiți în § precedent etc.“

Trefort Ágoston, ministru de culte și instrucțiune: Este ca totul evident, că dispozițiile din § 37. privesc numai institutule, cari stau sub imediata conducere și dispozițiune a ministrului, prin urmare e de prisos modificarea.

Presidentul: Ne fînd spriginită propunerea, rămâne textul original.

Notariul Zichy F. Lajos, conte, cetesce §. 38.

Miron Romanul: La acest § fac următoarele modificări:

a) În rëndul al doilea din alinea primă după

cuvântul „profesori“ să se pună spre întregire cuvântul: „și directori“.

b) În alinea a treia după cuvântul „sentență“ să se pună „în toată țeara.“

c) Tot acolo îndatinatul cuvânt burocratic „strict“ să se omită.

Voiu motiva pentru ce voesc, ca să se pună cuvântul „în toată țeara“. Încât privesce lucrul pre profesorii confesionali, asupra lor este competență a judeca autoritatea confesională, a esecuta sentența și a o publica, rămânând ministrului numai să publice aceasta în toată țeara, de sine se înțelege, dacă i va conveni să o publice. Pentru aceasta propun aceste modificări. Cu privire la omiterea cuvântului „strict“ observ, că toate dispozițiile legii sunt a se esecuta strict. Dacă așa dară cuvântul strict nu obvine preste tot locul, ci numai aici, atunci foarte ușor se poate crede că dispozițiile, unde nu obvine acest cuvânt, nu sunt a se esecuta strict. Mă rog a se omite acest cuvânt.

Trefort Ágoston, ministru de culte și instrucțiune. E foarte natural, că confesiunile și înaintează sentințele la guvern spre a fi publicate. Și e natural și aceea, că publicarea se face în toată țeara. Pentru aceea mă rog, să nu se primească propunerea.

Ce privesce cuvântul strict, el obvine adeseori în lege, și nu e de lipsă, ca pentru toate lucrurile bagatele să se propună îndată modificări.

Mă rog să se susțină textul original.

Presidentul, Propunerea nu se spriginesce, rămâne textul.

Notariul Zichy F. Lajos, conte, cetesce §. 39.

Notariul Rudnyánszky Iósef Br. La acest §. comisiunea de trei recomandă următoarea modificare:

„Cu privire la aceea că principiul conducătoriu al proiectului este susținerea după putința a practicei de până acum primul rënd din §. 39 să se concipieze astfel:

„În institutule susținute respective provădute de prelați și de ordinile monachale profesorii sunt etc.“

Trefort Ágoston, ministru de culte și instrucțiune: de oare ce în §. 71 se susține intact caracterul și natura juridică a fie-cărei scoale, sub aceasta înțeleg, că rămâne practica de până acuma. La scoalele metropolitane forul disciplinar este Eminenția Sa domnul primat, aceasta nici că se poate altcum și omiterea acesteia din textul proiectului fiind numai „lapsus calami“ primesc modificarea.

Presidentul, Se primesc modificarea.

Notariul Zichy F. Lajos, conte cetesce §. 40, care se primesc fără observări.

Se cetesce §, 41.

Miron Romanul, La acest §. propun modificarea; În rëndul prim după: „Statul catolic“ să se intercaleze și *eređii de drept (legitimi) ai fostului regiment român al 2 de graniță;* mai departe în rëndul al doilea tot după „Statul catolic“ să se pună: „respective numiții, eređii legitimi“ în fine în locul cuvântului, „eserciat“ să se pună „eserciate.“

Modificările acestea le fac, pentru că în părțile ardelenes există un gimnasiu, cel din Năsăud, care substă jurisdicțiunea eređilor legitimi ai amintitului fost regiment român. Aceștia și până acum au dispus ei asupra denumirii profesorilor, și prin modificare voiesc să susțin pe seama lor și pe viitoriu acest drept de dispunere. §. 71 scutesce natura de drept a gimnasiilor, prin urmare și a acestuia, aceasta însă nu se estinde și asupra planului de învățământ, și asupra drepturilor, ce au respectivii a esercitate, ca autoritate.

Pentru aceasta vă rog, să binevoiți a primi modificările mele.

Trefort Ágoston, ministru de culte și instrucțiune: Domnilor Magnați! Eu nu pot primi modificarea, căci după părerea mea eređii legitimi ai fostului regiment român nu pot fi puși în o categorie cu statul catolic din Transilvania. Nu afiu de lipsă, să anunț la acest loc, că față cu scoalele susținute de statul catolic din Transilvania se susține „status quo“, căci în privința aceasta dispune în mod suficient §. 71.

Autoritatea acestei scoale, față cu carea se susține practica de până acuma, se basează pe o resoluțiune a Maiestăței Sale, și aceasta nu se poate introduce în legi. Și de oarece se susține practica de până acum, propunerea fiind de prisos, nu o pot accepta.

Miron Romanul: Declarațiunea Escelenției Sale, pe care numai așa o pot interpreta, că se susține și de aci încolo practica de până acum, pe mine mă liniștesce, mi retrag deci propunerea.

Presidentul: Prin urmare rămâne textul original.

Notariul Zichy F. Lajos, conte, cetesce §§. 42—47, cari se primesc fără modificare.

Se cetesce §. 48.

Miron Romanul, în punctul a) este greșeala de tipariu, cel puțin cu cuvântul „suprainspectiune,” căci ministrul de culte aceste date voesce să le inducă sub titlul de suprainspectiune, și nu inspectie. Vă rog deci să binevoiți a primi modificarea mea și să co-regeți greșeala.

Trefort Agoston, ministru de culte și instrucțiune: Aceasta se referesce la scoalele, cari stau sub imediata conducere a ministrului de culte și instrucțiune, asupra cărora ministru are nu numai dreptul de suprainspectie, ci și de inspectie. Nu este deci greșeală de tipariu.

Presidentul: Rămâne textul.

Notariul **Zichy F. Lajos**, conte, cetesce §. 49.

Miron Romanul. Prima parte a acestui §. să se modifice astfel: Dacă în scoalele confesionale vre-o carte se poate excepțional din punct de vedere al statului, ministrul de culte și instrucțiune are dreptul și datorința a o opri pre lângă ordinațiune motivată.

Recomand această modificare, căci s'au ivit cauze destule, că ministrul de culte și instrucțiune a interzis mai multe cărți de școală, fără a motiva, pentru ce le interzice, ci a dis numai în general, că nu o pot lăsa spre întrebuintare, de oarece este contrariu statului. Astfel autoritățile bisericesti nu sânt în poziție de a pute ști, ce fel de obiecțiuni are ministru de culte contra cărților de școală, și astfel nu știe, ce și unde să îndrepte.

Trefort Agoston, ministru de culte și instrucțiune: Nu pot primi modificarea. Guvernul în aceste lucruri purcede cu multă precauțiune, însă nu e compatibil cu demnitatea guvernului ca să spună fie cărei confesiune motivele ordinațiunilor sale. Dintr'alte în cele mai multe casuri nici nu se poate spune, unde este greșala, căci întreg spiritul cărții este contrariu statului. Regret foarte mult, că asemenea casuri foarte adeseori obvin la confesiunea de sub conducerea Escelenței Sale*). Mă rog să binevoiți a susține textul original.

Czirák János, conte: Nu voi sprigini propunerea Escelenței Sale, una însă trebuie să observ cu privire la cele duse de Escelența Sa domnul ministru că adevărat nu se recere, ca în anumite casuri ministrul să și motiveze ordinațiunile sale. Eu cred că în stat constituțional fiecare ministru trebuie să și motiveze ordinațiunile sale. Nu pot lăsa fără reflectare aserțiunea că se pot esmite ordinațiuni, cari nu ar trebui motivate.

Trefort Agoston ministru de culte și instrucțiune: Întrebarea aceasta cred că nu este la ordinea zilei. Observ numai atâta, că cestiunea aceasta e foarte grea (ez nagyon nehéz kérdés); pot fi casuri, în care ordinațiunile trebuiesc motivate, și există casuri, în cari nu este permis, ca ele să fie motivate**).

Presidentul. Nefăcându se observări, dechiar de primit fără modificări §. 49.

Notariul **Zichy F. Lajos**, conte, cetesce §. 50.

Notariul **Rudnyánsky József Br.** Comisia de trei propune, ca în rândul al patrulea al alineei prime cuvântul „a se face” să se suplinească prin cuvântul „implinit”.

Trefort Agoston, ministru de culte și instrucțiune: N'am nimic contra.

Miron Romanul: La acest §. am o modificare. Din primul rând al alineei prime cuvintele „rele morale sau” să se omită. Aici este vorba despre scoalele confesionale, și ministrului, se dă instrucțiunea că dând preste rele morale la aceste institute, să purcedă în sensul legilor. Față cu aceasta am eu obiecțiuni, căci repetez, ceea ce am mai dis și la alții §§. că totdeauna confesiunile sânt competente a decide ce este moral și ce nemoral în institutele respective. Cred, că fiecărei confesiuni recunoscute prin lege îi putem atribui atâta pricepere, ca să poată judeca în această afacere. Să nu știrbim autoritatea respectivelor prin aceea, că supunem la judecata ministrului de resort decidera asupra lucrurilor morale sau nemorale în scoalele confesionale, la a ministrului, care astăzi este catolic, mâne însă poate aparține Dumneșeu știe cărei confesiuni.

Trefort Agoston, ministru de culte și instrucțiune: Înțelesul acestei expresiuni e foarte vag, și nu se referă numai la moralitatea bisericască. S'au ivit casuri, că unele rele au fost ignorate din partea autorităților respective, fiindcă ele nu vătâtau morală bisericască. Și de oare ce după părerea mea dispoziția aceasta nu știrbesce autoritatea organelor bisericesti, vă rog să primiți §. fără modificări.

Presidentul. Modificarea făcută nu este spriginită de nime, declar §. primit pre lângă modificările propuse de comisia de trei.

Notariul **Zichy F. Lajos**, conte, cetesce §. 51, care se primesce fără modificări.

Se cetesce §. 52.

Miron Romanul, Dacă și acest §. este clar, nu fac nici o propunere, observ însă că după părerea mea partea lui din urmă este de tot întunecată.

Trefort Agoston, Pentru mine el este destul de clar.

Presidentul, Ne făcându se observări, declar §. de primit.

Notariul **Zichy F. Lajos**, conte, cetesce § 53.

Miron Romanul, În interesul gimnaziilor sărace propun ca în loc de „doi ani” să se pună cinci.

Trefort Agoston, ministru de culte și instrucțiune: Nu primesc modificarea, căci ajung 2 ani ca unele neajunsuri să se curme și unele îmbunătățiri să se întreprindă. Mai bine mai puține gimnasil și bine eucipate, decât multe și rău provădute. Nu putem amâna toate ad calendas graecas. Ne fiind propunerea motivată se primesce textul original.

(Va urma).

Dela sinoadele electorale protopresbiterale.

Vor fi poate și de aceia căror li se va pără curios lucrul, vedând că comunicăm publicului o predică cum este ceea ce urmează mai la vale. Dar gândind cineva mai cu deadinsul, ba cugetând serios asupra împregiurării cât este la noi de implicată viața bisericască cu cea națională și vice-versa, nu se va mira dacă împărțăm discursul domnului comisar consistorial **Zacharie Boiu**, rostit cu ocaziunea alegerii de protopresbiter în protopresbiteratul Sibiului. Ar fi bine când am fi în pozițiune de vedă mai multe afaceri bisericesti discutate în diarul nostru, de cum vedem de un un timp încoace. Am dori aceasta cu atât mai mult cu cât mulțămîta lui Dumneșeu avem în biserică un număr frumos de barbați erudiți.

Mărgininduse de astădată la aceste cuvinte faoem se urmeze

Cuvântul bisericesc la alegerea de protopresbiter în Sibiuiu (15/27 Martie 1883),

de **Zacharia Boiu**, assessor consist. etc. ca commissariu consistorial.

„Și a dis Duchul sânt: Osebiți mie pe Varnava și pe Saul la lucrul, la care i-am chemat pe ei!”
Faptele Apostolilor cap 13, vers 2.

Când la începutul creștinătății frații din Antiochia se simțiră de ajuns luminați în lumina evangheliei lui Christos, atunci, la inspirarea Duchului sânt, hotărîră, să trimită apostoli din sinul lor, cari să transpoarte această sântă lumină și în alte ținuturi mai îndepărtate, ca și alții să se împărțasească de căldura și viața ei. „O se biți mie” — le duse Duchul lui Dumneșeu — „osebiți mie pe Varnava și pe Saul la lucrul, la care i-am chemat pe ei!” Și înțelegând ei însemnătatea cea înaltă a acestei solii ceresoi, ce resună în pepturile lor, se umiliră înaintea lui Dumneșeu, postiră și făcură rugăciuni ferbinți; apoi punându-și mâinile pe Varnava și pe Saul, îi binecuvătară și astfel îi sloboșiră, ca să meargă în lume, și tuturor celor ce ședeau întru întunec să le vestească mântuirea cea mare, ce resărise din Ierusalim. Apostolii Domnului, purtați de duchul lui Dumneșeu, se pogoriră fără zabavă la Seleucia lângă mare, de acolo trecură la insula Cipru, apoi la Iconia, și așa și urmară mai departe călătoria din cetate în cetate, din țeară în țeară, pretutindenii vestind „pe Christos cel restignit, puterea lui D-șeu și înțelepciunea lui D-șeu.”

— Nu este, iubitorilor în Christos, nu este fără asemănare cu trimiterea aceasta a Apostolilor din Antiochia trimiterea aceea, ce cu ajutoriul celui Preainalt' ne pregătim a face noi astăzi. Căci tractul acesta protopresbiteral al Sibiului, o floare scumpă în cununa bisericesti noastre ortodoxe, și în special a arhidiecesei noastre transilvane, după vacanța de mai mulți ani a demnității ppresbiterale, se află astăzi adunat aici prin representații săi legali, spre a căuta pe bărbatul, pe carele prin alegere liberă, după dictatul minței senine și al inimei curate, îndreptate spre cele de sus, să-l pună în fruntea afacerilor sale bisericesti. „Osebiți mie” — Vă dă și vouă, fraților, glasul lui D-șeu astăzi — „osebiți mie pe bărbatul doririlor mele la lucrul, la care l'am chemat pe el.” Așa în adevăr! Căci un Apostol, — deși pentru un cerc mai restrins, — un apostol, un învățătoriu, un părinte veți să alegeți și Voi astăzi, pe carele să-l puneți la lucrul, la care l'a chemat D-șeu. Un apostol veți să alegeți, carele cu bărbăție și înțelepciune să susțină, să desvoalte și să apere în acest ppresbiterat scumpele instituțiuni ale bisericesti noastre strămoșesti. Un apostol veți să alegeți, carele cercetând neobosit scripturile, în cari locuesce viața de veci, să vestească, cel dintăiu între frații săi, cuvântul lui D-șeu de pe amvoanele bisericilor voastre. Un apostol veți să alegeți, carele să verse în mințile tinerimei voastre lumina științei și să semene în ini-

mele ei semințele moralității, ale civilizațiunei, ale culturai creștinesci, — bunuri neprefuite, cari le-am eredit dela părinți și moși, și cari sântem datori ale lasa întregi și curate următorilor nostri din neam în neam, cari însă durere! tocmai în prezente sânt supuse la probe atât de grele! Un apostol veți să alegeți, carele în judecățile, ce compet tribunalului său, să țină neclătită cumpăna dreptății, ferită, neajunsă de influințele cele amăgitoare ale plăcerilor și neplăcerilor omenesci, și servind numai Acelui-a, carele însuși este adevărul și dreptatea. Un apostol veți să alegeți, carele prin faptă și prin cuvânt să vă fie tuturor: preoți și mireni, bătrâni și tineri, bărbați și femei, un povățuitoriu luminat și credincios în calea fericirii pământesce și eterne. Eată problema întrunirii noastre de astăzi!

Dar să ne reîntorcem la Antiochia; căci este o dulce plăcere pentru noi, cari trăim astăzi, a ne sci în comuniune spirituală cu aceia, cari au trecut peste pământ cu multe sute de ani înaintea noastră. Creștinii din Antiochia trimit pe Varnava și pe Saul la lucrul, la care i-a chemat Dumneșeu. Dar cine sânt Varnava și Saul? Și care este lucrul lor? Varnava, care va se dăca „fiul mângăierii”, este un învățacel al apostolilor și împreună călătoriu cu dênșii. El mai nainte se chema Iosia și a fost unul din cei dintăiu, cari vândând țearinele lor depuseră prețul acelora la picioarele apostolilor, spre a se împărțai de acolo frații cei mai lipsiți. (Fapt. Apost. 4, 36 și 37). Ear Saul care mai târziu s'a numit Pavel, știe toată creștinătatea că este acel apostol încununat cu glorie, care după cântarea noastră bisericască a ostenit mai mult decât toți întru lăfirea evangheliei; carele s'a luptat lupta cea bună a credinței până în sfârșit: cu foamea și cu setea, cu zăduful și cu gerul, cu oamenii și cu elementele, cu contrarii cei inverșunați și cu frații cei mincinoși, — carele cu un cuvânt, toată viața și-a petrecut-o întru slujba cuvântului lui D-șeu. Și ce frumoasă este, iubitorilor, însemnătatea acestor două apostolesci! Pavel reprezintă însuflețirea, puterea, energia aceea sântă, — mi vine a dăca: supraomenească, carea mărturisesce în aușul lumii: „Toate le pot întru Christos, carele mă întăresce!” (Fil. 4, 13.) Ear Varnava, fiul mângăierii, este acela, care picura în ranele inimelor balsamul cel lin al vindecării, — carele și-a luat devisă vieții cuvântul Domnului cătră Isaia: Mângăiați, mângăiați pe poporul meu; preoți, grăiți la inima Ierusalimului, mângăiați-l pe dênșul, pentru că s'a plinit smerenia lui!” (Isaia 40, 1—2). O de ar binecuvânta D-șeu și ostenelele noastre ca să aflăm și noi astăzi un Varnava și un Saul! Ca să putem pune și noi în fruntea acestui protopresbiterat un fiu al mângăierii și al puterii! Al mângăierii, căci vai! multe sânt ranele bisericesti noastre dintr'un trecut plin de suferințe, și mare este trebuința alinării lor! Ear al puterii, ca fără frică de îngrozirile oamenilor sau de greutatele timpurilor alesul nostru să stea neclintit și să lucre neobosit la înălțimea chemării sale. De ar binecuvânta D-șeu și ostenelele noastre, ca să aflăm și noi un Varnava și Saul, carele în agrul acestui protopresbiterat să poată arăta frupte asemenea fructelor acelora! Căci aceia purtând evanghelia lui Christos în sufletul lor, sau doară mai bine voi dăca: fiind purtați de dênșea, au străbătut pământul dela răsărituri până la apusuri. Aceia cu plugul cuvântului lui D-șeu au spart țelina cea neroditoare a păgânătății, au lucrat pământul spre buna rodire și au sêmănat brezdele lui cu sêmënța cea d-șeiască a dragosteii, bucuriei, păceii, îndelungei — răbdării, bunătății, facerii de bine, credinței, blândețelor, înfrânării poftelor, și a toată fapta bună și de laudă. (Galat. 5, 22.) Aceia purtă arăta la timpul său și mănunchii cei plini ai secerișului; căci pretutindenii, unde puseră pasul, resăriră comunități creștinesci, și astfel puteau spera la capătul vieții lor, a lua din mâna domnului secerișului și oununa dreptății. De ar binecuvânta D-șeu ostenelele noastre, ca bărbatul, pe carele îl vom alege astăzi, să fie pentru cercul său aceea, ce au fost Varnava și Saul pentru toată creștinătatea! Ca să vedem prin darul lui D-șeu sub conducerea lui bisericesti acestui ppresbiterat înflorind, scoalele înaintând, moralitatea prosperând, viața poporului nobilându-se, dragostea frățiască crescând, și prin toate acestea preamărindu se între noi numele celui Preainalt! Ca să-l aușim chemând cu puterea lui Pavel și cu blândeța lui Varnava pe clerul și poporul acestui protopresbiterat: „Următorii fiți mie, fraților, precum și eu lui Christos!” (I Cor. 11, 1.) D-șeu! îndurării, ascultă oftările inimelor noastre!

Creștinii din Antiochia — cei dintăiu, cari s'au numit cu numele lui Christos, căci până aci creștinii se chemau Galileeni — creștinii din Antiochia, dăca, săvârșiră trimiterea lui Varnava și Saul cu trei lucruri memorabile: cu postul, cu rugăciunea și cu binecuvântarea, adevărată cu punerea mânilor preste dênșii. Cu postul, arătând serioșitatea cea mare a întreprinderii lor. Cu rugăciune, sântind lucrarea lor și recomandându-o dela primele ei începuturi lui Dumneșeu. Cu binecuvântarea, creștind în puterea cea făcătoare de minuni a dragostei frătesci. Și eată Dumneșeu a binecuvântat lucrarea lor; și tot asemenea va binecuvânta și lucrarea noastră, dacă simțimintele noastre vor fi asemenea simțimintelor lor. Aceia, dăca, au început lucrarea lor cu postul. Așa să postim și noi și așa să ne înfrânăm, trupesce și sufletece, în aceste momente serbătorești. Vrem să alegem un proestos al bisericesti, un vestitoriu al împărăției lui Dumneșeu, eară împărăția după frumosul cuvânt apostolesc „nu este mâncare

*) Brel brel dar șkos ministru!

Culeg.

**) Mai ales când dl ministru vorbesce sau scrie d'a fitta, ca și în „asemenea casuri”. O gură dela Colentina era aici la loc.

Culeg.

și beutură, ci dreptate și pace și bucurie întru Duchul sânt". (Rom. 14, 17.) Aceia au început lucrarea lor cu rugăciunea. Astfel, fraților, să începem și noi; căci: „Adevăr, adevăr ție vouă, ori ce veți cere dela Tatăl întru numele meu, veți lua!” (Ioan 14, 13.) Aceia au început lucrarea lor cu binecuvântarea. Așa să facem și noi; căci prin binecuvântare, adică prin cuvântare de bine și dorire de bine vom dovedi, că pe lângă toată disparitatea în păreri, după diferitele feluri de vederi, una sântem prin dragostea cea întru Christos, și una vom: binele bisericei noastre și al credinciosului ei popor. „Întru aceasta” — ne ție Domnul și Mântuitorul — „vor cunoaște toți, că sântei învțăceii mei, de veți avă dragoste întru voi!” (Ioan 13, 35). Și în fine încă o împregiurare. Creștinii din Antiochia nu s'au împrotivit voinței lui Dumneșeu, ce li s'a manifestat, nici au ție: Nu Doamne, nu pe Varnava sau pe Saul, ci pe Niger sau pe Luciu sau pe Manain sau pe altul din învțăceii Tăi vom trimite! — ci îndată ce cuvântul lui Dumneșeu li-a cerut pe Varnava și pe Saul, ei au urmat așa. Astfel se cuvine să urmăm și noi: adică să alegem pe bărbatul acela, despre carele glasul lui Dumneșeu, vocea conștiinței noastre ne va spune, că este cel chemat. Să nu țiecem întru inimile noastre: Acesta să fie, pentru că 'mi este prietin! — sau „Acesta să nu fie, pentru că nu'mi e prietin!” ca să nu se poată aplica și la noi cuvântul cel aspru al Apostolului despre unii din învțăceii sei: că fie-care caută ale sale, eară nu ale lui Christos! (Fil. 2, 21.) Nu fraților, nu așa, ci unicul nostru cuget să fie, a asculta de glasul lui Dumneșeu, ce va resuna întru inimile noastre! Și atunci nu vom greși!

Eară Tu, Doamne, carele scii inimile tuturor, arată-ne pe care l'ai ales Tu spre slujba aceasta. Osebesce Tu, ocunoscătorul inimelor, Tu însuși pe bărbatul, pe care l'ai chemat la această treaptă în biserica Ta. Alegerei Tale, chemării Tale ne vom supune: căci cuvântul Tău e adevărul și dreptatea în veac. Da, întărirea celor ce nădăduesc spre Tine, întărește Doamne și întru noi biserica Ta, carea ai binevoit a o căștiga prin sump sângele unuinăscut Fiului Tău și a o lumina și sânti întru toți vecii prin Sântul Tău Duch Amin!

Adunarea comitatensă din Sibiu.

Sibiu 11 Iunie 1883.

Ședința de dimineața.

În programa adunării ordinare a comitatului Sibiului se aflau nu mai puțin de 86 obiecte, ce cele încurse mai în urmă aproape 100.

Nu e ceva neobicit a avă la ordinea țilei atâtea obiecte. Dacă ar mai fi pe atâtea, toate s'ar decide. Obiectele se resolvă aici de comun fără multă dezbateră prin simplul „se primesce”. Arare-ori se încinge o dezbateră mai interesantă. Preșidiul l'a dus ați domnul vice-comite August Senor, fiind împedecat comitetele suprem dela ședința prin morb.

Din câte s'au comunicat amintim, că în locul viriliștilor defuncți Peter Fleischer și Ludovic de Sonnenstein s'au conchemat suplenții acestora domnii Iosif Iahn și Ioan G. Keszier.

După aceasta s'a trecut la ordinea țilei. Ne mărginim în punctul acesta la observarea că s'au primit fără obiecțiuni toate propunerile făcute de comitetul permanent.

Merită a fi amintit raportul despre administrațiunea din anul expirat 1882 a domnului vice-comite și a preșidiului sedriei orfanale, precum și rezultatul alegerilor de comisiuni.

Pentru alegerea membrilor adunării comitatense statorită pe 6 Octomvrie 1883 s'a instituit o comisiune verificătoare constătătoare din membrii: W. Krafft, Albert Neugeboren, P. Fleischer jun., Alfred Müller, Visarion Roman, Carol Herzberg și forestierul Binder. De comisari (preșidenți) electorali s'au statorit: pentru cercul I. electoral al cetății Sibiului W. de Hochmeister, pentru al II. G. Kapp, pentru al III. Iuliu Sigerus, pentru cercul I. electoral al cetății Sas-Sebeș Albert Leonhardt, pentru al II. P. Iso, pentru cercul electoral al comunelor rurale dela Sebeș Otto Konradt, dela Mercurea preotul Valentin, dela Săliște Alecsandru Lebbu, dela Gârbova preotul Capesius, dela Cisnădie G. Binder, dela Gușterița M. Stenzel, dela Cristian I. Drotloff, dela Slimnic Ludovic Klein și în fine dela Nocrichiu Iosif Schullerus.

În comisiunea centrală electorală s'a ales în locul membrului defunctului P. Fleischer preșidentul sedriei orfanale Ludovic Herbert.

Era să urmeze punctele 31 și 32 ale ordinii țilei: „Îndeplinirea postului de pretor în cercul pretorial al Cisnădiei și al postului de adjunct pretorial în cercul pretorial al Sas-Sebeșului.”

Vicecomitele — preșident — propune luarea dela ordinea țilei ale acestor obiecte, de oare ce pe basa dispozițiilor legii, alegerea amplotiștilor se poate efectui numai la propunerea comisiunii de candidare. Comisiunea de candidare nu se poate constitui, de oare-ce preșidiul ordinar al ace-

steia e împedecat dela participare prin morb. Vice-comitele se provoacă în privința interpretării, ce a dat dēnsul legii la fiscalul G. Gollner, care e tocmai de față și care se alătură la cele țise de vice-comite.

La punctul acesta s'a încins o discuțiune mai îndelungată.

Carol Klein basat pe legea municipală și pe ordinea de casă a comitatului acestuia aprobată de înaltul ministeriu de interne, arată că vicecomitele e îndreptățit, ba e îndatorat chiar să substitue pe comitele suprem în casuri de împedecare.

Substituțiunea aceasta se estinde asupra tuturor drepturilor, cari compet comitelui suprem, astfel și asupra dreptului: de a presidia în comisiunea de candidare. Vorbitorul constată abuzul, ce s'a comis dela activarea comitatului cu dreptul substituirii de amplotiști și conchide în fine că adunarea comitatensă, folosindu-se de dreptul ce-i compete după ordinea de casă: de a decide asupra obiectelor cari pot fi luate dela ordinea țilei și cari să nu între în dezbateră asupra punctelor 31 și 32 și să efectuească alegerea.

Partenie Cosma se alătură la propunerea antevorbitorului. Vicecomitele e reprezentantele legal al comitelui suprem în adunările comitatului. Adunării îi compete dreptul de alegere și ea trebuie deci să efectuească alegerea astfel s'ar pute elimina cu totul dreptul de alegere.

Vice-comitele Sennor răspunde, că dēnsul privește dreptul: de a presidia în comisiunea de candidare, de un drept ce rezultă din demnitatea și nu din oficiul comitelui suprem. Dēnsul nu substitue demnitatea comitelui suprem și nu poate prin urmare presidia nici în comisiunea de candidare.

Ananie Trombițaș spriginesce propunerea lui Klein și arată că, de oare ce în lege nu se află o dispozițiune specială în privința aceea, că cine să substitue pe comitele suprem în presidierea comisiunii de candidare, după toate normele iuridice, despre interpretațiunea legilor au loc dispozițiunile generale, pe basa căroră vice comitele substitue pe comitele suprem la cas de împedecare.

Carol Klein răspunde vice-comitelui, că oficiul comitelui suprem după legea nouă municipală nu e demnitate ci oficiu, de oare ce §-ful 52 al legii acesteia enumără datorințele oficiale ale comitelui suprem. Vice-comitele a provădit și altfel toate agendele comitelui suprem fără a i se face vre-o pedecă.

Vice-comitele Sennor declară că a fost anumit imputernicit din partea comitelui suprem, de a duce în deplinire agendele acestea. La substituiri în cazul acesta nu l'a imputernicit.

Comptabilul comitatului, Heuter, doresce a se presenta întrebarea de controversă ministrului și a cere îndemnisare pentru substituiri în cazul acesta a comitelui suprem prin vice comitele. Aceasta să se facă pe cale telegrafică.

Albert Arz combate părerea ante vorbitorului. Ministrul nu poate interpreta legi în mod autentic. Dreptul acesta compete numai legislativei. Vorbitorul pune vice-comitelui întrebarea precisă. Preșida-va dēnsul în comisiunea de candidare sau nu?

Vice-comitele Sennor declară că nu poate presidia în comisiunea de candidare.

Elie Măcelariu crede, că vice comitele nu i de loc îndreptățit a nu duce în deplinire conclusele luate în adunarea generală, dēnsului îi compete numai dreptul de a ridica ședința.

Carol Klein își retrage propunerea în urma declarațiunii date de vice-comitele și primesce propunerea lui Arz cu amendamentul: să se enunțe că adunarea delasă responsabilitatea pentru prescurtarea dreptului său electoral vicecomitelui și se avisează totodată comitetul permanent să pregătească până la ședința viitoare propunerile ce s'ar pară necesare în cauza aceasta.

Partenie Cosma nu e mulțămît cu procedura vice-comitelui în afacerea aceasta. Vice-comitele exercitează prin declarațiune, sa presiune nejustificată asupra adunării. Efectuarea alegerii e un act al adunării și nu al comisiunii de candidare. Dacă vice-comitele nu voiesce a-și împlini datorința e de față substitutul său. Vorbitorul resuscitează propunerea retrasă de Klein și cere a se efectui alegerea.

Vice-comitele Sennor, răspundând la cele premerse, arată, că, după spiritul dispozițiilor legii referitoare la compunerea comisiunii de candidare să se reserve organului regimului influința decizătoare în comisiunea aceasta. Dēnsul nu e astfel de organ, deci nu poate nici presidia.

Dezbateră se încheie și urmează a se vota.

Se cere a se pune la vot mai întâiu propunerea de odinioară a lui Klein, acum a avocatului Partenie Cosma, ca cea mai îndepărtată. Ne învoindu-se adunarea

cu ordinea aceasta, se pune la vot propunerea vice-comitelui și cade. Ar fi urmat acum, să se privească de primită propunerea avocatului Cosma.

La propunerea lui Nicolau Cristea se pun la vot amendamentele resp., propunerile făcute de Arz și Klein și se primesc. Contra acestora votează numai masa funcționarilor.

În ședința de după prânț și ziua următoare s'au tractat numai despre concluse de ale comunelor și despre recurse cari s'au respins.

Varietăți.

* Alegere de deputat la Sebeș în locul lui Tamassy denumit pres. la tribunalul din Kanizsa, s'a rēnduit pe 17/29 Iunie a. c.

* (Carmen Sylva (Elisabeta, regina României) a intrat în ceata poezilor dramatici. Dēnsa a scris un libretto de opere, a cărui sujet este luat din istoria românilor. Partea musicală a luat-o asupra și un componist june din Svedia cu numele Hallstroem, stimat foarte tare în patria lui de toți cunoscătorii de musică.

* Dl căpitan Constantin Șaguna, a cărui soșire o am anunțat în numărul nostru penultim, a fost duminecă, dimpreună cu stimabila sa soție Elisabeta n. Caleșdero, la Reșinari spre a depune o cunună de flori, ce o aduseră dela Viena și o lacrimă ferbinte, al cărei foc îl purtau de mult în inimă pe mormântul unchiului domniilor sale, a Marelui Andreiu, Archieppul și Metropolitul Românilor din Transilvania. Dl căpitan și stimabila sa soție au fost însoțiți de unii membri ai consistoriului archidieceșan. În Societatea română din Sibiu domniile sale lasă impresiuni foarte plăcute și nici că se poate altcum. Domnul căpitan Șaguna atară de însușirile sale intelectuale, deși încă în anii cei mai frumoși ai vieții sale, are înăpăoa sa esperiențe și cunoștințe întinse, care ar face onoare multor capete cărunte. Dēnsul a servit vre-o 10 ani în armata franceză, a luat parte activă în campania franco-germană din 1870—1871, când a fost vulnerat și declarat chiar și de mort, apoi a luat parte la campaniile africane în Algeria; pe urmă intrând în armata română cu rangul și toate drepturile avute în armata franceză, a luat parte activă în campania din Bulgaria în 1877 și 1878. Acum după un trecut așa de roditor în fapte, după ce provedința i a dat pe drumul vieții o gingașă consoartă, a alergat, ca să satisfacă sentimentului datorinței de nepot cătra ilustrul său unchiu, pe care îl află însă deja în mormânt. Sperăm că unitatea sentimentelor cătra marele reposat de care este pētruns dl Șaguna, nepotul, și noi, fii șifletesci ai unchiului domniei sale, ne va reuni adeseori, ca să vērșăm câte o lacrimă pe mormântul părintelui comun și binefăcătorului poporului român! — A seară dl Șaguna cu stimabila sa consoartă au fost oaspeții Escel. Sale P. Archiepp. și metropolitului Miron Romanul.

* (Reuniunea Sodalilor Români din Cluj) arangează Maial în favoarea fondului său la 18 Iunie st. n. 1883 în grădina la Stadler, începutul la 6 oare p. m.

* (Necrolog). Dimitrie Stuchirean cleric, cu inimă frântă de durere, în numele său, al părinților, soșrilor, fraților, surorii, nepoșilor, și nepoștelor, aduce la trista cunoștință a tuturor amicilor și cunoscătorilor, moartea cea prea timpuriu a soției sale iubite, a ficei și mătușei, Raveca Stuchirean născută Popoviciu, în tēmplată în 30 spre 31 Maiu st. v. a. c. în urma unui morb greu și îndelungat.

Remășițele pământesci se vor astruca în 1 Iunie p. m. în cimiteriul bisericei gr. or. din Biertan.

Fiei țerina ușoară și memoria binecuvântată!

Loterie.

Mercuri 13 Iunie 1883.

Sibiu: 62 28 9 58 87

Bursa de Viena și Pesta.

Din 12 Iunie n. 1883.

	Viena	B-pesta
Renta de aur ung. de 6%	120.30	120.30
Renta de aur ung. de 4%	89.15	89.—
Renta ung. de hărtie.	87.15	87.05
Impramutul drumurilor de fer ung.	138.—	137.50
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	91.60	91.50
II emisiune de obligațiuni de stat dela drumul de fer orient. ung.	113.—	112.75
Oblig. de stat dela 1876 de ale drumului de fer orient. ung.	99.—	98.75
Obligațiuni ung. de rescumpărarea pământului	99.75	99.75
Obligațiuni ung. cu clausulă de sorțire	98.70	98.50
Obligațiuni urbariale temeșiașe de	99.25	99.—
Scrisuri fonciari ale institutului „Albina”	120.—	120.80
London (pe polița de trei luni)	120.—	120.5
Argint	—	—
Galbin	5.67	5.67
Napoleon	9.52	9.52
100 marce nemțesci	58.45	58.45